

Gruppe: Mikk Ansø, Michelle Rosenvinge, Kristine Kracht
Fransen og Esben Rasmussen, 09xcc HTX Christiansbjerg

Vejlleder: Jens Aamand

Sidetæl: 5

15. april

Design
din by

2011

Et designmæssigt forslag til forbedring af designet af Store Torv i Århus

Den
interaktive by

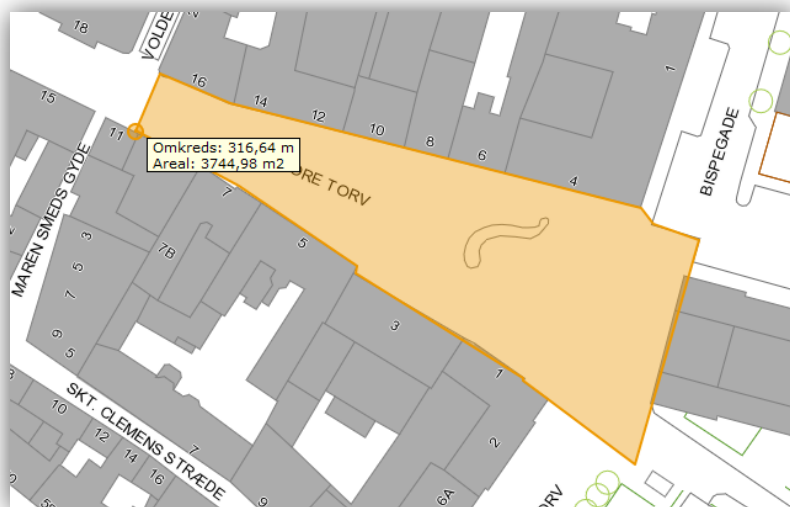

Pladsens udseende i dag

Pladsen er belagt med en blanding af brosten og granit i et diskret mønster der inddeler torvet i mindre rum. I midten af torvet former granitbelægningen en mindre cirkel, hvori

udsmykningskunststykkets, den såkaldte "vanddrages," udmunding er placeret. Vanddragen er designet af Elizabeth Toubro til en udsmykningskonkurrence og blev opført i 2003. Med sine 18 meter lange og 3,7 meter høje skulpturelle udformning er Vanddragen et forholdsvis dominerende element på torvet. Foruden Vanddragen er der placeret rækker af

bænke hver med skraldespande imellem. Pladsen ligger herudover øde hen, bortset fra butikkernes skiftende udsmykning og udendørsudstillinger samt den altid dominerende domkirke. Pladsen måler i omkreds 316,64m og har et areal på 3750m².

Forskellen i brugen sommer/vinter, morgen/aften

Om vinteren er brugen af Store Torv særligt begrænset, hvilket kan skyldes den manglende udsmykning og aktivitet på torvet. Der er ikke i vinterperioden nogen speciel udsmykning her og da torvet ligger forholdsvis langt fra banegården og Bruun's Galleri, hvor især de yngre århusianere oftest befinder sig pga.

indendørsarealer, vellidte butikker og korte afstande til nærmeste busstop, ser man sjældent de unge på torvet om vinteren. Generelt holder mange sig fra torvet i den kolde periode, da der ikke er meget på torvet, der har evnen til at tiltrække folk dertil og butikkerne der omkranser torvet er ikke blandt århusianernes mest efterspurgte. Om sommeren er der derimod lidt mere liv på torvet og særligt bænkerne bliver taget i brug, når folk passerer torvet og har brug for en pause midt i shoppeturen eller når mødre er ude og gå en tur med deres børn og de slår sig ned på en af bænkene, mens børnene leger omkring Vanddragen. Oftest er der også flere der stopper op og betragter pladsen og butikkerne i sommerperioden, når kulden ikke driver gennem marv og ben. I sommerperioden ynder de fleste at tilbringe tid udenfor og specielt miljøet omkring åen og de små caféer dernede er velbesøgte; dette giver anledning til at når folk før eller efter cafébesøget trisser rundt i kvarteret kommer de også forbi Store Torv.

Om morgenen bruges torvet som gennemgangsplads for de arbejdende i området og til vareudlevering til butikkerne. Om aftenen betrædes brostenene på torvet fortrinsvis af den yngre befolkning, når de på høje hæle eller flade sko begiver sig hen til åen, hvor mange af byens natklubber ligger. De stopper eventuelt ved McDonald's på Store Torv eller ved 7Eleven på hjørnet ved Lille Torv før de begiver sig videre.

Men uanset sæson og tidspunkt på dagen bliver torvet dog mest brugt som gennemgangsplads.

Pladsens daglige brug

De adspurgte:

- Eikon
- Belmondo
- Erfurt
- Gadesælgere

Essentielle punkter:

- At gøre pladsen attraktiv, så den tiltrækker flere folk.
- Siddepladser eller oaser, hvilesteder.
- Skulpturel udsmykning med siddepladser
- Sæsonbetonet udsmykning
- Bedre mulighed for rengøring alle sæsoner, sørge for at hele pladsen bliver gjort ren.
- Noget grønt, noget levende. Reference til "skoven" i festugen.
- Åbne arealer der giver mulighed for koncerter og andre sociale aktiviteter
- Markeder og boder
- Vanddragen skal inkorporeres i pladsen og den nye udsmykning.
- Plads til vareuddeling i butikkerne.
- Siddepladser der indbyder til hygge og ikke er upersonlige
- Fokus på domkirken
- Gerne noget der er unikt og kan brandes som Store Torv.
- Flytbar café.

De adspurgte i butikkerne og på gaden på Store Torv er generelt enige om hvordan de gerne ser pladsens fremtid. Alle synes de det er ærgerligt at pladsen bliver brugt så lidt som den gør, og de ser gerne at pladsen bliver gjort mere attraktiv og tiltrækkende, så flere mennesker vil opholde sig på den. De havde alle nogle forskellige, men næsten ens forslag til hvad man kunne gøre ved det ubenyttede areal og hvad de godt kunne tænke sig at man gjorde ved pladsen. Blandt andet kunne de alle tænke sig noget mere grøn beplantning på pladsen, så den ville virke mere livlig og her henviste de til "skoven" der var under festugen 2010. Derudover mente de alle at siddepladserne der allerede befandt sig på torvet virkede kolde og upersonlige og indbød ikke til den hygge, som de efterspurgte. Så deres forslag var derfor at lave nogle siddepladser der indbød til socialt samvær, eksempelvis ved at vende siddepladserne ind mod hinanden. De foreslog også at man kunne opføre nogle skulpturelle siddepladser. Man kunne eksempelvis kombinere grøn beplantning og skulpturelle og socialt indbydende siddepladser i små oaser på torvet. Ydermere kunne man som forslag opføre en flytbar café i midten af en eventuel oase, som også ville have en attraktiv effekt. De synes også det var essentielt for opholdet på pladsen at den blev gjort ren i alle sæsoner og at der ikke blev slækket på rengøringen på nogen steder af pladsen. Hidtil er der kun blevet gjort ren i torvets kanter, da det forholdsvis er her at folk går og vareafleveringen finder sted.

På Store Torv er der i julen ingen unik udsmykning som det er tilfældet på Strøget. Ej heller i de andre sæsoner er der nogen form for udsmykning på torvet, og dette er en alvorlig mangel ifølge brugerne af torvet. De ønsker en unik udsmykning som kunne brandes som kendetegnende for Store Torv og at der alle sæsoner kunne udsmykkes på torvet. Selvom Vanddragen kan betegnes som unik og skulpturel udsmykning gavner den ikke Store Torvs ry og er heller ikke særlig vellidt hos brugerne, som gerne så at den blev flyttet. Vanddragen dominerer billedet på torvet og er placeret uheldigt midt i det hele, så mulighederne for yderligere udsmykning omkring den er begrænsede. Samtidig ønsker en del af butiksejerne at der fortsat

ville være plads på torvet til sociale events og aktiviteter og mener at torvet ville emme af hyggelig stemning, hvis man flyttede de weekendlige markeder og boder ned på torvet. Samtidig ønskede specielt butiksejerne at der fortsat ville være plads i torvets kanter til vareuddeling til deres butikker. De adspurgte brugere af pladsen var meget begejstrede for domkirken og syntes ikke at der var nok fokus på den gamle bygning.

Brug af pladsen

Store Torv er placeret forholdsvis centralt i Århus midtby og fungerer som forbindelsespunkt for andre torve og mindre tilstødende pladser. Torvet bliver derfor mest af alt brugt som gennemgangsplads for folk der skal fra et sted til et andet og fungerer derfor ikke som et egentligt opholdssted. I programmet "livet mellem bygningerne" med Jan Gel¹ beskriver han, hvordan folk foretrækker de mindre pladser at opholde sig på. Alting kommer tættere på og virker mere intimt, hyggelig og overskueligt. Derudover er disse pladser og gader bygget til at folk skal gå der altså at tingene sker i et meget langsommere tempo end hvis biler skal køre der. I gamle dage kørte biler og sporvogne på Store Torv så torvet er egentlig ikke bygget til at folk skal gå der i et lavt tempo. Dette ses tydeligt når man bevæger sig rundt på torvet. Folk foretrækker at opholde sig ude i kanterne af torvet og søger generelt væk fra midten, da denne fremstår uoverskuelig. Et andet problem der er på torvet og som er en væsentlig faktor omkring brugen af torvet er at de høje bygninger der er placeret der gør at det tit blæser kraftigt omkring hushjørnerne og gør det svært at opholde sig der. Alt i alt kan man konkludere at torvet egentlig ikke er bygget til mennesker færdes der.

Vanddragen der er placeret på pladsen har, efter vandet blev lukket for vinteren, fungeret som offentligt pissoir i de sene aftentimer. Dette giver et fint billede på, hvordan pladsen egentlig fungerer og hvor højt folk anser vanddragen.

Det er ofte man ser bænke, der står på pladsen, stå tomme især i vinterhalvåret. I sommeren kan man være lidt mere heldig at se folk sidde i solen, og børn "soppe" i vanddragen, men folk foretrækker generelt at opholde sig på andre pladser. Det er derfor svært at sige, hvem brugeren af Store Torv egentlig er, fordi den netop ikke bliver brugt særlig meget. Det eneste tidspunkt, hvor folk i større antal decideret søger pladsen er ved særlige arrangementer såsom festugen og udstillinger af forskellige art. Her kan nævnet sidste års festuge, hvor en skov var placeret på pladsen og udstillingen omkring verdens billeder "101 steder du skal se før du dør" samt udstillingen om hjemløse mennesker.

Århus kommunes vedtægter

Århus byråd har tidligere vedtaget lokalplanen nr. 209², hvis hovedformål er at fastholde den lille "gade" mellem Lille Torv og Store torv, også kaldet "Strøget" som butiksaktion. Ud fra lokalplanen nr. 209. må der hverken laves banker, sparekasser eller andre pengeinstitutter/forsikringselskaber på hele strøget.

Nr 209 siger også, at alle bygningernes ydre fremtræden og skilte skal godkendes af kommunen

¹ <http://www.filmstriben.dk/skole/filmdetails.aspx?id=2298619800>

² <http://gis.aarhus.dk/lokalplaner/pdf/Aarhus/Pdf/LOKPLAN.150/591!.pdf>

Kommunen skal sørger for at pladsen er ren, sikker, pæn og ordentlig, de skal holde pladsen ren og fx når der er sne skal der være skrabet/smit salt.

Trafik og vej³ i Aarhus kommune, her har man målsætninger for, at borgeren kan færdes i sikkert og effektivt under nødvendig hensynstagen til miljø og omgivelserne.

Pladsen bruges til en masse forskellige 'specielle' formål.

Gennem tiderne har der været en masse festuger⁴ og ind i mellem er store torv blevet brugt til en masse forskellige formål bl.a. har der været fodbold, en lang rød sofa, udstilling af hjemløse, 100 steder at huske og som det sidste nye festugen 27august 2010 – 5september 2010 blev store torv lavet om til en skov.

Vision for Store Torv

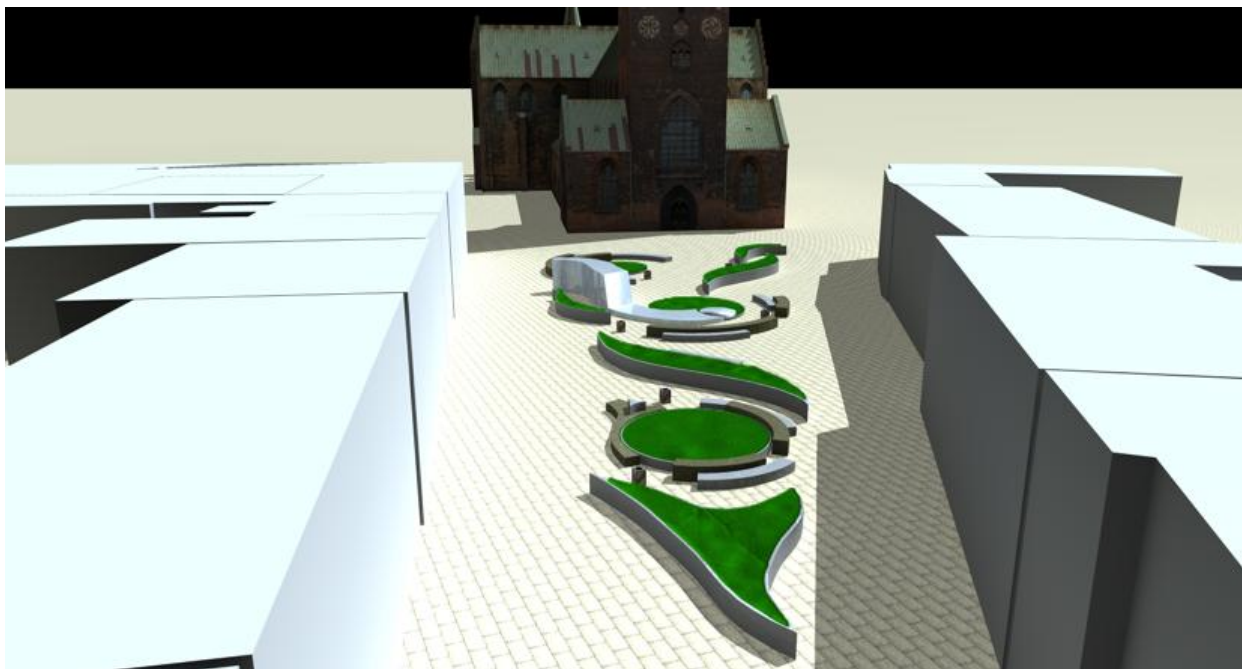
Vi ønsker at fremtidens Store Torv skal have fokus på siddepladser i forskellige niveauer og opholdssteder. Formerne skal være runde, bløde og organiske samt komplimentere og integrere Vanddragen. Vi ønsker der skal være mere grøn beplantning, hvilket vil give Store Torv mere lethed. Beplantningen skal ikke overstige 1,5 meter i højden, da der skal være fokus på Domkirken, som pladsens primære attraktion. Indretningen skal være flydende og naturlig så bænkene og andre elementer ikke står på rad og række, som bænkene gør i dag. Siddepladserne skal være fokuseret mod syd og derfor stå i den nordlige del af Store Torv, da det er mest attraktivt at sidde i solen. Det ønskes også, at der trækkes mere opmærksomhed til butikkerne på nordsiden. Pladsen må gerne opfordre til cafémiljø, socialt samvær og være et pusterum i byen. Det skal være muligt at udsmykke Store Torv i forhold til forskellige begivenheder og årstider så som festugen og jul. For at kunne gøre Store Torv mere attraktivt i hverdagen, skal der lægges mindre vægt på, om pladsen kan indrettes til specielle arrangementer, såsom fodboldkampe, da det kræver stor plads og dermed umuliggør en større indretning af Store Torv. I dag er Store Torv meget mørk og tom i aftentimerne. Vi ønsker at bringe mere lys til Store Torv så det ikke ligger op til, at man bruger Vanddragen som pissoir. Da vi vil have mere fokus på Domkirken skal der integreres spots i belægningen som lyser op mod Domkirken, desuden kan det tænkes, at også Vanddragen skal lyses op, for at give den sit fokus og samtidig forhindre folk i at blive fristet til at bruge den som pissoir. For at undgå at folk smider affald på Store Torv skal der placeres skraldespande på strategiske steder.

³ <http://www.aarhus.dk/omkommunen/organisation/teknik-og-miljoe/Planlaegning-og-Byggeri.aspx>

⁴ <http://www.aarhusfestuge.dk/presse/folg-tilblivelsen-af-skoven-paa-store-torv>

Beskrivelse af idéforslag

På billedet nedenunder ses idéforslaget til et nyt design af Store Torv i Århus. Designet er bygget op

omkring Vanddragen, som kan ses en forenklet version på billedet. Der er lagt vægt på bløde og runde former, med siddepladser i forskellige niveauer. Det har desuden været ønsket at få mere beplantning ind på pladsen og dermed gøre den mere let i udtrykket. Selvom der på billedet kun er vist græs, er det tanken, at der også skal være lyng eller en anden form for hårdfør plante. Der er placeret skraldespande flere steder på pladsen, for at få folk til at smide deres skrald ud i skraldespandene i stedet for at smide det på selve pladsen. Belægningen beholdes fra den nuværende plads, selvom andet er vist på billedet. Vi ønsker også at beholde pladsens belysning som den er i dag. Der skal dog tilføjes spot på kirken, for at få denne til at fremstå tydelig.

Siddepladserne er i tre forskellige niveauer. På billederne ovenfor og til højre er to af niveauerne illustreret. De mørke bænke har en højde på 80 cm, mens de lyse bænke har en højde på 50 cm. Bedene der ikke er runde har

ligeledes en højde på 80 cm. Bænkene er runde og følger de runde bedes form. På billedet ovenfor er den yderste og inderste bæk i en højde på 60 cm. Det runde bed længst væk fra kirken har en højde på 50 cm. Det runde bed ved vanddragen er 20 cm højt, hvilket det runde bed tættest ved kirken også er.

Der er desuden blevet designet en skraldespand til pladsen. Den kan ses på billedet til højre. Skraldespanden er fremstillet i rustfritstål samt træ. Dimensionerne på skraldespanden er 50 * 50 * 80 cm.

På næste side kan der ses flere billeder til idéforslaget. Der kan desuden ses, hvordan spotsne oplyser kirken. Der er i alt placeret 6 spots, hvor af 4 er placeret på bygningerne på torvet i en højde af 3 meter. De to sidste spots er placeret på kirkens tag. Placering af spotsne kan ses på skitsen, der også kan ses på næste side.

